

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.02.2017, sp. zn. 29 Cdo 854/2015, ECLI:CZ:NS:2017:29.CDO.854.2015.1

Číslo: 66/2018

Právní věta:

V řízení o odvolání proti rozhodnutí, jímž soud prvního stupně nepřiznal účastníku řízení osvobození od soudních poplatků, odvolací soud nezkoumá, zda soud prvního stupně je věcně příslušným k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni (§ 212a odst. 6 o. s. ř.).

V konkursních poměrech podle zákona č. 328/1991 Sb. zakládalo ustanovení § 9 odst. 3 písm. i) o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2007 věcnou příslušnost krajského soudu k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni jen tehdy, šlo-li o spor mezi úpadcem - podnikatelem a správcem „jeho“ konkursní podstaty (správcem konkursní podstaty tohoto úpadce - podnikatele).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 22.02.2017

Spisová značka: 29 Cdo 854/2015

Číslo rozhodnutí: 66

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní, Příslušnost soudu věcná

Předpisy: § 138 o. s. ř.
§ 9 odst. 3 písm. i) o. s. ř. ve znění do 31.12.2007

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 29. 9. 2014, sp. zn. 69 Co 307/2014.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 8. 7. 2014, č. j. 19 C 195/2014-81, nepřiznal Okresní soud v Olomouci žalobci (I., a. s.) [v řízení, v němž se žalobce žalobou z 16. 5. 2014 domáhal po žalovaných 1/ JUDr. M. M., jako správci konkursní podstaty úpadce Č. S., a. s. (dále jen „úpadce Č“), 2/ Pivovaru L. a. s., 3/ D. a. s., a 4/ Finančnímu úřadu pro Kraj V., zaplacení částky 16 200 000 Kč s příslušenstvím (tvořeným zákonnými úroky z prodlení)] osvobození od soudních poplatků.

2. Okresní soud - vycházejí z ustanovení § 138 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) - uzavřel, že v situaci, kdy konkursní podstata žalobce [úpadce podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“)], disponuje dostatečnou finanční hotovostí, žalobci nelze přiznat požadované osvobození jen na základě toho, že nemůže sám s tímto majetkem disponovat (ve spojení s předpokladem, že správce jeho konkursní podstaty neposkytne žalobci součinnost potřebnou k úhradě soudního poplatku).

3. K odvolání žalobce Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci usnesením ze dne 29. 9. 2014, č. j. 69 Co 307/2014-98, potvrdil usnesení okresního soudu.

4. Odvolací soud vyšel z následujících skutečností (patrných ze spisu):

[1] Rozsudkem ze dne 3. 9. 2002, č. j. 55 Cm 539/2001-65 (ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 3. 2004, č. j. 6 Cmo 2/2003-139), zamítl konkursní soud žalobu, kterou se žalobce domáhal ve vztahu k prvnímu žalovanému vyloučení nemovitostí označených žalobcem názvem „U J. j.“ (dále jen „nemovitosti“) ze soupisu konkursní podstaty úpadce Č (sepsaných do konkursní podstaty úpadce Č v režimu § 27 odst. 5 ZKV). Oba soudy uzavřely, že nemovitosti byly oprávněně sepsány do konkursní podstaty úpadce Č.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „konkursní soud“) usnesením ze dne 14. 12. 2004, č. j. 45 K 79/99-982, udělil „žalobci“ (správně prvnímu žalovanému) souhlas s tím, aby ve veřejné dražbě zpeněžil mimo jiné i ony nemovitosti.

5. Na tomto základě odvolací soud - vycházejí rovněž z ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř., jakož i z ustanovení § 8 odst. 2 a § 11 odst. 7 ZKV a z ustanovení § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“) - uzavřel, že nárok uplatněný žalobou je zřejmě bezúspěšným uplatňováním práva, což vylučuje přiznání osvobození od soudních poplatků bez ohledu na žalobcovy majetkové poměry. Podle odvolacího soudu:

[1] Je doloženo, že první žalovaný zpeněžil označené nemovitosti po pravomocném zamítnutí vylučovací žaloby (a potvrzení oprávněnosti jejich soupisu do konkursní podstaty úpadce Č).

[2] Konkursní soud udělil prvnímu žalovanému souhlas se zpeněžením označených nemovitostí ve veřejné dražbě.

[3] Bylo povinností žalobce tvrdit a prokázat v řízení o vylučovací žalobě všechny rozhodné skutečnosti o tom, že označené nemovitosti neměly být zařazeny do soupisu.

[4] Je nepochybné, že žalobci nelze vyhovět. Z okolností, na které odvolací soud poukázal, nelze dovozovat (jak činí žalobce) odpovědnost žalovaných za škodu vzniklou zpeněžením nemovitostí.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

6. Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost vymezuje (posuzováno podle obsahu dovolání) argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu (§ 237 o. s. ř.), namítaje (posuzováno opět podle obsahu dovolání), že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

I. K věcné příslušnosti soudu.

7. Dovolatel především namítá, že nebyla dána věcná příslušnost okresního soudu k projednání a rozhodování věci. Potud poukazuje na to, že je sám úpadcem a na ustanovení § 432 zákona č.

182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), s tím, že pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona se použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2007). Odtud dovozuje, že z pohledu věcné příslušnosti měly soudy vycházet z ustanovení § 9 odst. 3 písm. i/ o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2007, což plyne i z judikatury Nejvyššího soudu, konkrétně z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. [29 Cdo 2316/2009](#) [jde o rozsudek uveřejněný pod číslem 149/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 149/2011“), který je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupný i na webových stránkách Nejvyššího soudu].

II. K výkladu § 138 odst. 1 o. s. ř.

8. Potud dovolatel poukazuje na to, že smlouva o zřízení zástavního práva k označeným nemovitostem ze dne 30. 5. 1997 (uzavřená mezi žalobcem jako zástavním dlužníkem a Československou obchodní bankou, a. s., jako zástavním věřitelem) [dále jen „zástavní smlouva“, kterou měl zajistit pohledávku zástavního věřitele vůči pozdějšímu úpadci Č jako osobnímu dlužníku ze smlouvy o úvěru ze dne 30. 5. 1997, je absolutně neplatná (ve shodě se závěry obsaženými např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2013, „sp. zn.“ (správně sen. zn.) [29 ICdo 23/2013](#) (jde o rozhodnutí uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2014, pod č. 133), pro rozpor s ustanovením § 196a zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), jelikož k převzetí závazku z titulu zástavního práva mohlo dojít jen s předchozím souhlasem valné hromady žalobce, což se nestalo.

9. Důsledky absolutní neplatnosti konkrétního právního jednání jsou obecně známé, proto na jeho základě první žalovaný nikdy neměl:

- [1] zapsat označené nemovitosti ve vlastnictví žalobce do konkursní podstaty úpadce Č;
- [2] a následně je zpeněžit ve veřejné dražbě (s tím, že dražbou získané prostředky připadly do konkursní podstaty úpadce Č).

10. Absolutní neplatnost právního úkonu jako důsledek skutečnosti, že právní úkon je v rozporu se zákonem, působí přímo ze zákona (ex lege) a od počátku (ex tunc), takže subjektivní občanská práva a občanskoprávní povinnosti z takového úkonu vůbec nevzniknou (soudní výrok o neplatnosti právního úkonu není třeba). Uvedená povinnost vyplývá ze zásady iura novit curia a ze shora zmíněné povahy důsledků vyplývajících z absolutní neplatnosti úkonu podle ustanovení § 39 obč. zák.

11. Skutečnosti svědčící pro závěr o absolutní neplatnosti právního úkonu nespádají do okruhu skutečností, jejichž existence se musí účastník dovolávat a ve vztahu k nimž (v oblasti procesních předpisů) má povinnost tvrzení (a následně důkazní břemeno) ve smyslu ustanovení § 120 odst. 1, odst. 3 věty druhé o. s. ř. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. [28 Cdo 2070/2002](#)).

12. Z uvedeného podle dovolatele vyplývá, že nelze připustit, aby odvolací soud přehlížel všechny skutečnosti a argumenty podpořené mimo jiné založenými listinnými důkazy.

13. Právní posouzení věci odvolacím soudem tedy co do závěru, že jde o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva, není správné, když takový závěr nevyplývá ze skutečností ve věci vedené před okresním soudem ani z judikatury vztahující se k důsledkům absolutní neplatnosti.

III.

Připustnost dovolání

14. Dovolání v dané věci je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř. (ve znění pozdějších předpisů,

pro dovolací řízení rozhodném), když napadené rozhodnutí závisí na vyřešení (dovoláním předestřených) otázek, které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyly beze zbytku vyřešeny.

IV. Důvodnost dovolání

15. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval. V mezích položených právními otázkami pak Nejvyšší soud přijal následující závěry:

I. K věcné příslušnosti soudu.

16. Potud dovolání zjevně není opodstatněné.

17. Dovolatel správně poukazuje na to, že insolvenčním zákonem byl s účinností od 1. 1. 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434 insolvenčního zákona), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona (a tudíž i pro spory vedené na jejich základě) použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2007). Srov. k tomu též důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. [29 Cdo 3375/2010](#), uveřejněného pod č. 41/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 41/2011“).

18. Argumentace dovolatele k použitelnosti pravidla vyjádřeného v § 9 odst. 3 písm. i) o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2007 (ať již s poukazem na R 41/2011 nebo s poukazem na R 149/2011) však pro poměry dané věci smysl nedává.

19. Podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. i) o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2007, platilo, že krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně „ve sporech z právních vztahů mezi podnikatelem, obecně prospěšnou společností, nadací nebo nadačním fondem a správcem majetku patřícího do jejich konkursní podstaty, popřípadě nuceným správcem, který jim byl ustanoven“.

20. Jinak řečeno, v konkursních poměrech podle zákona o konkursu a vyrovnání zakládalo ustanovení § 9 odst. 3 písm. i) o. s. ř. (ve znění účinném do 31. 12. 2007) věcnou příslušnost krajského soudu k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni jen tehdy, šlo-li o spor mezi úpadcem – podnikatelem a správcem „jeho“ konkursní podstaty (správcem konkursní podstaty tohoto úpadce – podnikatele). Srov. k tomu v literatuře např. BUREŠ, J. – DRÁPAL, L. – KRČMÁŘ, Z. a kol.: Občanský soudní řád. Komentář. I. díl., 7. vydání, Praha, C. H. Beck 2006, s. 36-37. Podmínku, aby šlo o (byť jen bývalého) správce konkursní podstaty žalobce (úpadce), přitom zjevně nesplňuje (k 19. 5. 2014, kdy byla podána žaloba, nesplňoval) žádný ze žalovaných; první žalovaný je správcem konkursní podstaty jiného úpadce (úpadce Č) a vůči ostatním žalovaným byla žaloba podána jako proti členům věřitelského výboru úpadce Č.

21. Budiž dodáno, že usnesení, kterým okresní soud nepřiznal dovolateli (žalobci) osvobození od soudních poplatků (dle § 138 o. s. ř.), není rozhodnutím soudu o věci samé, I kdyby tedy okresní soud nebyl soudem věcně příslušným k projednání a rozhodnutí sporu v prvním stupni, ve vztahu k jeho usnesení by nešlo o vadu, která by bránila věcnému přezkumu usnesení v odvolacím řízení; srov. § 212a odst. 6 o. s. ř. (jež určuje, že usnesení, jímž nebylo rozhodnuto ve věci samé, lze přezkoumat jen z důvodů, které se týkají toho, co soud prvního stupně řešil ve výroku usnesení) a v judikatuře např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. září 2001, sp. zn. [29 Odo 532/2001](#), uveřejněné pod č.

23/2002 Sb. rozh. obč. Jinak řečeno, v řízení o odvolání proti rozhodnutí, jímž soud prvního stupně nepřiznal účastníku řízení osvobození od soudních poplatků, odvolací soud nezkoumá, zda soud prvního stupně je věcně příslušným k projednání a rozhodnutí věci v prvním stupni.

II. K výkladu § 138 odst. 1 o. s. ř.

22. Podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

23. V dané věci je pro výsledek dovolacího řízení určující, zda je správný dovolatelem zpochybňovaný závěr odvolacího soudu, že není důvod přiznat dovolateli (žalobci) osvobození od soudního poplatku, jelikož jde o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva.

24. K výkladu pojmu „zřejmě bezúspěšné uplatňování práva“ se Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi již vyjádřil (rozhodovací praxi obecných soudů ustálil) potud, že:

[1] O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka nebo z toho, co je soudu známo z obsahu spisu nebo z jiné úřední činnosti nebo co je obecně známé, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. [21 Cdo 987/2013](#), uveřejněné pod č. 67/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 67/2014“).

[2] Pro závěr, zda jde o (...) zřejmě bezúspěšné uplatňování práva ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř., platí v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím řízení nebo v dovolacím řízení vždy shodná hlediska (srov. opět R 67/2014).

25. Pro posouzení, jak se obecná judikatorní východiska plynoucí z R 67/2014 uplatní v poměrech této věci, pak jsou rozhodné následující (rovněž ustálené) judikatorní závěry k řízení o vylučovací žalobě dle § 19 odst. 2 ZKV:

[1] Vylučovací žaloba podle ustanovení § 19 ZKV je žalobou určovací. Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. [29 Odo 394/2002](#), uveřejněný pod č. 81/2005 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 81/2005“), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. [29 Odo 182/2004](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročník 2004, pod č. 179, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. [29 Odo 851/2003](#), uveřejněný pod č. 14/2007 Sb. rozh. obč., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. [29 Cdo 540/2010](#), uveřejněný pod č. 34/2013 Sb. rozh. obč.

[2] Vylučovací žaloba dle § 19 odst. 2 ZKV je svou povahou (obdobně jako vylučovací žaloba ve výkonacím řízení) žalobou procesní, jejímž prostřednictvím se (jen) pro dobu trvání konkursu konečným způsobem vymezuje příslušnost určitého majetku ke konkursní podstatě a ve které se soud o právu založeném předpisem práva hmotného vyjadřuje jen jako o otázce předběžné. V řízení o této žalobě jde o to, zda je dán (jakýkoli) důvod, pro který má být dotčený majetek ze soupisu vyloučen nebo zda je zde (jakýkoliv) důvod, jenž vyloučení majetku ze soupisu ve vztahu ke konkrétnímu vylučovateli brání. Podstatou vylučovací žaloby podle § 19 odst. 2 ZKV tedy je pro konkurs (ale i pro účastníky řízení o žalobě) závazným způsobem vyřešit právě otázku, zda majetek sepsaný do konkursní podstaty (některá z jeho částí) byl do soupisu pojat

oprávněně a zda zde není silnější právo jiné osoby než úpadce, které soupis tohoto majetku a jeho následné zpeněžení v konkursu vylučuje. Srov. opět R 81/2005 a následně pak např. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2006, sp. zn. [29 Odo 51/2005](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 12, ročník 2006, pod č. 179, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. [29 Odo 502/2006](#), uveřejněný pod č. 24/2009 Sb. rozh. obč., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2008, sp. zn. [29 Odo 963/2006](#), uveřejněný pod č. 110/2008 Sb. rozh. obč.

[3] Správce konkursní podstaty může vyloučit majetek z konkursní podstaty, i když vylučovatel v mezidobí neuspěl s vylučovací žalobou nebo lhůtu k jejímu podání zmeškal. Podstatné je, že skutečnosti vylučující soupis vyšly v konkursním řízení jednoznačně najevo a že tím byly definitivně rozptýleny pochybnosti o příslušnosti majetku ke konkursní podstatě. Obdobně může postupovat konkursní soud při výkonu dohlédací činnosti (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. [29 Odo 12/2005](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 7, ročník 2007, pod č. 106).

[4] Tím, že zmešká lhůtu k podání vylučovací žaloby, vylučovatel o vlastnické právo k sepsanému majetku nepřichází; nastává toliko účinek popsany v § 19 odst. 2 ZKV in fine. Má se tedy za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně a vylučovatel za trvání konkursu již nemá možnost vynutit si zákaz zpeněžení takového majetku a zabránit rozdělení výtěžku zpeněžení mezi úpadcovy věřitele (je po dobu trvání účinků konkursu zbaven práva s tímto majetkem nakládat a dojde-li k jeho zpeněžení, nemůže úspěšně zpochybnit vlastnictví osoby, která tento majetek zpeněžením nabyla) [srov. opět rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. [29 Odo 12/2005](#)].

[5] Jestliže ve smyslu ustanovení § 19 odst. 2 věty druhé ZKV nastala nevyvratitelná domněnka správnosti soupisu určitého majetku do konkursní podstaty úpadce, pak platí, že plody a užitky nabyté z takového majetku do konkursní podstaty úpadce po dobu trvání soupisu jsou nabyty v dobré víře (§ 458 odst. 2 obč. zák.) bez zřetele k tomu, zda správce konkursní podstaty posléze příslušný majetek i tak vyloučil ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. [29 Cdo 1786/2009](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2011, pod č. 165).

26. Z takto podaného přehledu judikatury se podává, že po pravomocně prohraném sporu o vyloučení určitého majetku z konkursní podstaty (tedy poté, co nastala nevyvratitelná domněnka správnosti soupisu) již neúspěšný vylučovatel (zde žalobce) nemá možnost vynutit si zákaz zpeněžení takového majetku a zabránit rozdělení výtěžku zpeněžení mezi úpadcovy věřitele (je po dobu trvání účinků konkursu zbaven práva s tímto majetkem nakládat a dojde-li k jeho zpeněžení, nemůže úspěšně zpochybnit vlastnictví osoby, která tento majetek zpeněžením nabyla). Rovněž odtud plyne, že jakkoli správce konkursní podstaty může (má-li za to, že následně nastaly podmínky takového postupu) i pak sám vyloučit dotčený majetek z konkursní podstaty, neporušuje žádnou povinnost, jestliže po skončení excindačního sporu zpeněží majetek, jehož definitivní příslušnost ke konkursní podstatě založil právě výsledek excindačního sporu. Totéž platí o činnosti členů věřitelského výboru (zde věřitelského výboru úpadce Č) z titulu součinnosti poskytované správci konkursní podstaty při zpeněžování takového majetku. K údajům odvolacího soudu o pravomocném zamítnutí vylučovací žaloby lze toliko pro úplnost doplnit, že dovolání (žalobce) proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci č. j. 6 Cmo 2/2003-139, odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 26. 7. 2005, sp. zn. [29 Odo 1130/2004](#).

27. Vzhledem k tomu, že žaloba ve skutkové rovině na jiných základech nespočívá [v podstatě se argumentuje tím, že již před rozhodnutím o vylučovací žalobě zde byla skutečnost (neplatnost

zástavní smlouvy plynoucí z absence souhlasu valné hromady žalobce), která nedovolovala soupis nemovitostí do konkursní podstaty úpadce Č (z titulu zástavního práva, tedy v režimu § 27 odst. 5 ZKV)], je plně opodstatněný závěr odvolacího soudu, že jde (ve smyslu § 138 odst. 1 o. s. ř.) o zřejmě bezúspěšné uplatňování práva.

28. Ve vztahu k prvnímu žalovanému platí řečené tím více, že žaloba vůči němu je podána (srov. jeho identifikaci v žalobě) jako proti správci konkursní podstaty úpadce Č. Podle označení tohoto žalovaného v žalobě jde o žalobu proti konkursní podstatě reprezentované správcem konkursní podstaty a nikoli o žalobu proti fyzické osobě, která (podle žalobních tvrzení) jako správce konkursní podstaty konkrétního úpadce způsobila třetí osobě škodu, za kterou nese (mohla by nést) vlastní majetkovou odpovědnost; srov. k tomu např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. [29 Cdo 2225/2008](#), uveřejněného pod č. 63/2009 Sb. rozh. obč., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 12. 2015, sp. zn. [29 Cdo 3281/2010](#).

29. Zjevně nepřiléhavou je též argumentace dovolatele, že skutečnosti svědčící pro závěr o absolutní neplatnosti právního úkonu nespádají do okruhu skutečností, jejichž existence se musí účastník dovolávat a ve vztahu k nimž (v oblasti procesních předpisů) má povinnost tvrzení (a následně důkazní břemeno) ve smyslu ustanovení § 120 odst. 1, odst. 3 věty druhé o. s. ř. Rozhodovací praxe obecných soudů je potud ustálena v závěru, že k důvodům absolutní neplatnosti právního úkonu soud přihlíží z úřední povinnosti, jen jsou-li z takového právního úkonu bez dalšího patrný (jako např. jde-li o právní úkon neurčitý nebo nesrozumitelný). Jinak je zkoumá (může zkoumat) jen na základě konkrétních tvrzení. Srov. k tomu rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2008, sp. zn. [21 Cdo 4841/2007](#), uveřejněný pod č. 71/2009 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 71/2009“), a např. též z R 71/2009 vycházející usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. [29 Cdo 1993/2010](#). Tvrdí-li se, že k zástavní smlouvě nebyl udělen zákonem předepsaný souhlas valné hromady zástavce (zástavního dlužníka), což způsobuje neplatnost zástavní smlouvy, jde typicky o tvrzení skutkové (taková neplatnost neplyne bez dalšího ze zástavní smlouvy); potud má ten, kdo se takového tvrzení dovolává ve svůj prospěch, jak povinnost tvrzení, tak důkazní povinnost (srov. opět R 71/2009).

30. Dovolání tak ani potud není důvodné.

31. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu též nepodávají. Nejvyšší proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání zamítl.